

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1511/2569

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 377, ป.พ.พ. มาตรา 378, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 25, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 40

ย่อ / หลักกฎหมาย

คณะอนุญาโตตุลาการรับฟังข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2561 ผู้ร้องทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดพิพาทกับผู้คัดค้านในราคา 11,643,120 บาท โดยผู้ร้องชำระเงินจอง 100,000 บาท เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 และชำระเงินทำสัญญา 2,810,780 บาท เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2561 และผู้ร้องตกลงชำระราคาห้องชุดที่เหลือ 8,150,184 บาท ให้แก่ผู้คัดค้าน แล้วคณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่า เงินจองคือเงินที่ผู้จะซื้อจ่ายให้แก่ผู้จะขายก่อนวันทำสัญญาจะซื้อจะขายเพื่อเป็นประกันว่าผู้จะซื้อจะมาทำสัญญาจะซื้อจะขายกับผู้จะขาย ส่วนเงินที่ผู้จะซื้อจ่ายให้แก่ผู้จะขายในวันทำสัญญาจะซื้อจะขายเป็นประกันว่าผู้จะซื้อจะปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อจะขาย เงินจองและเงินที่มอบให้แก่กันในวันทำสัญญาดังกล่าวจึงเป็นมัดจำ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 377 เมื่อผู้จะซื้อผิดสัญญาไม่ชำระหนี้ ผู้จะขายย่อมมีสิทธิริบเงินดังกล่าวได้ตามมาตรา 378 (2) เห็นว่า ในส่วนที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยเกี่ยวกับเงินที่ผู้ร้องชำระให้แก่ผู้คัดค้านในวันทำสัญญาจะซื้อจะขายเงินจำนวน 2,810,780 บาท ว่ามอบให้แก่กันในวันทำสัญญาจะซื้อจะขายไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ในชั้นอนุญาโตตุลาการว่าชำระให้แก่ผู้คัดค้านเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2561 อันเป็นวันภายหลังวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในส่วนนี้จึงไม่ชอบด้วย พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 25 วรรคสอง เมื่อผู้ร้องชำระเงิน 2,810,780 บาท ให้แก่ผู้คัดค้านภายหลังวันทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุด ประกอบกับจำนวนเงินดังกล่าวเปรียบเทียบกับราคาซื้อขายห้องชุดพิพาทแล้ว มีอัตราร้อยละที่สูงเกินสัดส่วนสำหรับเพื่อใช้เป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญาในฐานะเป็นมัดจำ เงิน 2,810,780 บาท จึงไม่ใช่มัดจำตาม ป.พ.พ. มาตรา 377 การที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดว่า เงินส่วนนี้เป็นมัดจำและผู้คัดค้านมีสิทธิริบได้ย่อมเป็นการไม่ชอบ การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอันเป็นเหตุให้เพิกถอนคำชี้ขาดตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 40 วรรคสาม

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และพิพากษาให้ผู้คัดค้านชำระคืนเงิน 2,910,780 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผู้คัดค้านได้รับชำระเงินในแต่ละจำนวนจากผู้ร้องจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 คิดเป็นดอกเบี้ย 656,818.13 บาท และนับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 จนถึงวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ (วันที่ 25 มีนาคม 2565) คิดเป็นดอกเบี้ย 138,760.47 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,706,358.60 บาท แก่ผู้ร้อง ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 ผู้ร้องทำสัญญาจองซื้อห้องชุดในโครงการ ค. 1 ห้อง ห้องชุดเลขที่ E5602 ชั้นที่ 56 เนื้อที่ประมาณ 80 ตารางเมตร ในราคา

11,643,120 บาท โดยผู้ร้องชำระเงินในวันจองซื้อ 100,000 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2561 ผู้ร้องทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดดังกล่าวกับผู้คัดค้าน โดยผู้ร้องได้ชำระเงิน 2,810,780 บาท ภายหลังวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย คือ วันที่ 10 เมษายน 2561 หลังจากทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดแล้ว ผู้ร้องประสบปัญหาทางการเงิน ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถผ่อนชำระราคาห้องชุดต่อไปได้ ต่อมาผู้คัดค้านมีหนังสือฉบับลงวันที่ 22 มิถุนายน 2564 บอกกล่าวให้ผู้ร้องชำระหนี้ตามสัญญาจะซื้อจะขาย บอกเลิกสัญญา และแจ้งรับเงินที่ผู้ร้องได้ชำระไปทั้งหมด เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565 ผู้ร้องยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านในชั้นอนุญาโตตุลาการ คณะอนุญาโตตุลาการได้พิจารณาคำเสนอข้อพิพาทและคำคัดค้านแล้วชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของผู้ร้อง คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่วินิจฉัยชี้ขาดว่า เงินจอง 100,000 บาท และเงิน 2,810,780 บาท เป็นมัดจำ ผู้คัดค้านมีสิทธิรับเงินดังกล่าวได้นั้น จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นเหตุให้เพิกถอนคำชี้ขาดตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 40 วรรคสาม (2) (ข) หรือไม่ เห็นว่า ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ คณะอนุญาโตตุลาการรับฟังข้อเท็จจริงตามที่คู่พิพาทนำเสนอได้ ว่า เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2561 ผู้ร้องทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดพิพาทกับผู้คัดค้านในราคา 11,643,120 บาท โดยผู้ร้องได้ชำระเงินจอง 100,000 บาท เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 และชำระเงินทำสัญญา 2,810,780 บาท เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2561 และผู้ร้องตกลงชำระราคาห้องชุดที่เหลือ 8,150,184 บาท ให้แก่ผู้คัดค้าน โดยแบ่งชำระเป็นงวด จำนวน 8 งวด งวดละ 436,617 บาท รวมเป็นเงิน 3,492,936 บาท ส่วนที่เหลืออีก 4,657,248 บาท ตกลงชำระในวันโอนกรรมสิทธิ์ (วันที่ 31 มีนาคม 2565) แล้วคณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยในประเด็นข้อที่ 2 ว่า เงินจองคือเงินที่ผู้จะซื้อจะขายให้แก่ผู้จะขายก่อนวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย เพื่อเป็นประกันว่าผู้จะซื้อจะขายจะทำสัญญาจะซื้อจะขายกับผู้จะขาย ส่วนเงินที่ผู้จะซื้อจะขายให้แก่ผู้จะขายในวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย เพื่อเป็นประกันว่าผู้จะซื้อจะปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อจะขาย ดังนั้น เงินจองและเงินที่มอบให้แก่กันในวันทำสัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นมัดจำ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 377 เมื่อผู้จะซื้อผิดสัญญาไม่ชำระหนี้ส่วนที่เหลือ ผู้จะขายย่อมมีสิทธิรับเงินดังกล่าวได้ตามมาตรา 378 (2) เห็นได้ว่า ในส่วนที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยเกี่ยวกับเงินที่ผู้ร้องชำระให้แก่ผู้คัดค้านในวันทำสัญญาจะซื้อจะขายซึ่งหมายถึงเงินจำนวน 2,810,780 บาท นั้น คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดว่า เงินดังกล่าวได้มอบให้แก่กันในวันทำสัญญาจะซื้อจะขายจึงมีลักษณะเป็นมัดจำ ซึ่งคำวินิจฉัยชี้ขาดส่วนนี้ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ในชั้นอนุญาโตตุลาการดังกล่าวว่า เงิน 2,810,780 บาท ผู้ร้องชำระให้แก่ผู้คัดค้านเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2561 อันเป็นวันภายหลังวันทำสัญญาจะซื้อจะขาย คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในส่วนนี้จึงมิชอบด้วยพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 25 วรรคสอง และเมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ร้องชำระเงิน 2,810,780 บาท ให้แก่ผู้คัดค้านภายหลังวันทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุด ประกอบกับเมื่อพิจารณาจำนวนเงินดังกล่าวเปรียบเทียบกับราคาซื้อขายห้องชุดพิพาทแล้ว มีอัตราร้อยละที่สูงเกินสัดส่วนสำหรับเพื่อใช้เป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญาในฐานะเป็นมัดจำเงิน 2,810,780 บาท จึงไม่ใช่มัดจำ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 377 ดังนี้ การที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดว่า เงินส่วนนี้มีลักษณะเป็นมัดจำตามมาตรา 377 และผู้คัดค้านมีสิทธิรับได้ตามมาตรา 378 (2) แล้วมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของผู้ร้องนั้น ย่อมเป็นการไม่

ชอบ ด้วยเหตุผลทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น กรณีจึงปรากฏต่อศาลว่าการยอมรับหรือการบังคับตาม คำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นเหตุให้ เพิกถอนคำชี้ขาดตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 40 วรรคสาม (2) (ข) ที่ ศาลชั้นต้นพิพากษายกคำร้องมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น กรณีไม่ จำต้องพิจารณาอุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้อง เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ส่วนที่ผู้ร้อง ขอให้พิพากษาให้ผู้คัดค้านชำระเงิน 2,910,780 บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ร้องนั้น เห็นว่า คดีนี้ผู้ ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ อันเป็นการใช้สิทธิทางศาลตาม พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 40 ซึ่งคดีมีประเด็นต้องพิจารณาเพียงว่า มี เหตุให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดหรือไม่เท่านั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจมีคำขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้คัดค้าน ชำระเงินแก่ผู้ร้องได้ พิพากษากลับ ให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการสถาบัน อนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 21/2565 ข้อพิพาทหมายเลข แดงที่ 14/2566 คำขออื่นให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองชั้นศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุวิชา นาควัชรระ · สัมพันธ์ บุนนาค · สาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1511/2569>